

SUY NIỆM
TIN MỪNG
CHÚA NHẬT

*

Ngày 24-4-2016

Chúa nhật 5 Phục Sinh

Điều răn mới

LỜI CHÚA: Ga 13, 31-33a.34-35

Khi Giuđa ra khỏi phòng Tiệc Ly, Đức Giêsu nói: “Giờ đây, Con Người được tôn vinh, và Thiên Chúa cũng được tôn vinh nơi Người, Nếu Thiên Chúa được tôn vinh nơi Người, thì Thiên Chúa cũng sẽ tôn vinh Người nơi chính mình, và Thiên Chúa sắp tôn vinh Người. Hỡi anh em là những người con bé nhỏ của Thầy, Thầy còn ở với anh em một ít lâu nữa thôi. Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em. Ở điểm này, mọi người sẽ nhận biết anh em là môn đệ của Thầy: là anh em có lòng yêu thương nhau.”

SUY NIỆM

Gandhi được coi là bậc đại thánh của dân Ấn Độ. Ông say mê Kinh Thánh, nhất là bài giảng trên núi. Ông nghĩ rằng Kitô giáo sẽ là câu trả lời thích đáng cho những xung đột giữa các giai cấp ở Ấn. Một ngày nọ ông đến dự lễ tại một nhà thờ. Nhưng người giữ cửa ngăn ông lại, và bảo ông nên đến dự lễ ở một nhà thờ khác dành cho người da đen. Ông đã bỏ đi và không bao giờ quay trở lại. Có thể chúng ta đã mất một Kitô hữu tốt như Gandhi chỉ vì có sự phân biệt màu da nơi nhà thờ. Biết đâu thế giới này lại chẳng có nhiều Gandhi, họ sống tinh thần Đức Kitô còn hơn cả các Kitô hữu.

(xem tiếp trang 2)

Hội đồng Hồng y Tư vấn kết thúc khoá họp thứ 14

WHD (14.04.2016) – Ngày thứ Tư 13-04-2016, Hội đồng Hồng y Tư vấn đã kết thúc khoá họp thứ 14. Đức Thánh Cha Phanxicô đã tham dự tất cả các phiên họp với các Hồng y, trừ buổi sáng thứ Tư phải chủ tọa buổi Tiếp kiến chung.

Khoá họp kéo dài ba ngày, từ hôm thứ Hai 11-04, vắng mặt Đức hồng y Oswald Gracias vì lý do sức khỏe. Trong khoá họp lần trước (tháng Hai 2016), Đức hồng y Gracias cũng đã không thể tham dự.

Theo cha Federico Lombardi phát ngôn viên Tòa Thánh, phần lớn thời gian được dành để tiếp tục xem xét các cơ quan của Giáo triều Roma theo quan điểm của Tông hiến mới, như trong các khoá họp trước, chẳng hạn Bộ Phụng Tự Thánh, Bộ Đời sống Thánh hiến, Bộ Phong Thánh, Bộ Giáo Lý Đức Tin.

Các văn bản về đề nghị của Đức

Thánh Cha thành lập hai cơ quan mới là “*Giáo dân, Gia đình, Đời sống*” và “*Công lý, Hoà bình, Di dân*” (bao gồm cả Bác ái và Mục vụ Chăm sóc sức khỏe) từng được thảo luận nhiều lần nay cũng đã hoàn tất và được đọc lại một lần nữa để trình lên Đức Thánh Cha cho ngài quyết định.

Các vấn đề khác

Đặc biệt, các Đức Hồng y cũng bàn về các tiêu chí của việc thu thập thông tin cho vấn đề bổ nhiệm các Giám mục mới, theo bản sắc và theo

(xem tiếp trang 4)

Đức Thánh Cha Phanxicô với người tị nạn ở Lesbos: “Tôi muốn nói với anh chị em rằng anh chị em không cô đơn”

WHD (16.04.2016) – Ngày 16 tháng Tư 2016, Đức Thánh Cha Phanxicô đã đến trại tị nạn Moria, điểm chính trong chuyến viếng thăm của ngài tới đảo Lesbos, Hy Lạp. Cùng với Đức Thượng phụ Constantinopolis và Đức Tổng giám mục Athina, Đức Thánh Cha đã chào thăm những người di dân ở trong một căn lều lớn: những người lớn và trẻ em đến từ Afghanistan, Syria, Iraq hay Pakistan. Nhiều người

đã hôn tay Đức Thánh Cha và kể cho ngài nghe câu chuyện của họ. Có người cảm động đến rơi lệ. Sau đó ba nhà lãnh đạo tôn giáo đã có bài phát biểu. Đức Thánh Cha Phanxicô nhấn mạnh rằng vẫn còn nhiều việc phải làm để bảo đảm các di dân được đón tiếp cách xứng đáng.

Ngài mở lời ngay: “Tôi muốn nói với anh chị em rằng anh chị em không cô đơn. Mấy tháng và mấy tuần qua anh chị em đã phải chịu đựng gian khổ để đi tìm một cuộc sống tốt đẹp hơn, nhiều người trong anh chị em bị buộc phải trốn chạy khỏi cuộc xung đột và khủng bố, đặc biệt là vì con cháu của anh chị em. Anh chị em đã hy sinh quá nhiều cho gia đình, bỏ

(xem tiếp trang 3)

SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

“Thầy ban cho anh em một điều răn mới: hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em.” Lời trăn trối của Đức Giêsu vẫn làm chúng ta nhức nhối. Ở đây Ngài không nhắc chúng ta yêu thương người ngoài, nhưng Ngài đòi buộc các môn đệ Ngài yêu thương nhau. Yêu thương nhau trở thành điều răn mới, mới vì Ngài đòi họ phải yêu nhau như Ngài đã yêu họ. Vấn đề cốt lõi là cảm nhận được tình yêu của Ngài. Trước khi công bố điều răn mới này, Đức Giêsu đã rửa chân cho môn đệ, trong đó có Giuđa. Ngài cúi xuống bên chân Giuđa để bày tỏ một tình yêu. Sau đó Ngài còn chấm miếng bánh đầu tiên trao cho Giuđa như đưa ra một vẫy gọi thân thương cuối cùng. (x. Ga 13,26) Nhưng vô ích, Giuđa không đổi ý. Anh vẫn ra đi để làm điều mình muốn (x. Ga 13,31) Đức Giêsu biết rõ số phận đang chờ mình. Ngài sẽ yêu đến cùng bằng việc hiến mạng trên thập giá. Đức Giêsu đã yêu trước khi truyền cho ta yêu nhau. Nếu ta không cảm nhận được tình yêu Ngài dành cho ta, thì ta cũng chẳng thể yêu nhau như Ngài muốn.

Có nhiều dấu hiệu để người ta nhận ra một Kitô hữu: đeo thánh giá nơi cổ, làm dấu thánh giá trước khi ăn... Nhưng theo Đức Giêsu, dấu hiệu đặc trưng của nhóm môn đệ là tình yêu thương mà họ dành cho nhau: cảm thông, tha thứ, cộng tác, hy sinh, chia sẻ, đối thoại... Giữa các môn đệ, có bao dị biệt, bao hàng rào. Nếu không vượt qua được những hàng rào dị biệt này thì coi như việc truyền giáo bị đổ vỡ. Tiếc thay, vẫn chưa có sự hiệp nhất giữa các Kitô hữu khác màu da, khác văn hoá, khác quan điểm chính trị... Có bất đồng giữa Công Giáo và Chính Thống Giáo ở Nga, giữa người Công Giáo và người Tin Lành ở Bắc Ailen. Đến bao giờ mọi Kitô hữu có thể đọc chung kinh Lạy Cha, mừng chung với nhau lễ Phục Sinh trong một ngày, cử hành chung với nhau một phụng vụ.

Thế giới hôm nay như sa mạc thiếu vắng tình yêu. Ước gì thế giới Kitô trở thành một ốc đảo xanh tươi mời mọi người đặt chân tới.

(xem tiếp trang 3)

Cảm nhận của các nhà thần học châu Phi về Tông huấn “Niềm vui Tình yêu” của Đức Thánh Cha Phanxicô

WHĐ (16.04.2016) – Sau khi Đức Thánh Cha Phanxicô ban hành Tông huấn hậu Thượng Hội đồng về Gia đình “*Amoris Laetitia*” (Niềm vui Tình yêu) ngày 08-04 vừa qua, dân Chúa khắp nơi trên thế giới đã nồng nhiệt đón nhận với niềm tin tưởng và hy vọng Tông huấn sẽ mang lại nhiều hoa trái cho hoạt động mục vụ của Giáo hội đối với gia đình.

Nhật báo Công giáo *La Croix* (Pháp) đã phỏng vấn ba nhà thần học châu Phi về những cảm nhận ban đầu khi đọc Tông huấn này.

Ba vị được phỏng vấn gồm: Đức cha Nicolas Djomo, giám mục giáo phận Tshumbe, Chủ tịch Hội đồng Giám mục Congo, Nghị phụ của hai Thượng hội đồng Giám mục về Gia đình 2014 và 2015 tại Roma; cha Nathanaël Soëdé, giảng dạy tại Học viện Thừa sai Công giáo Abidjan (Bờ biển Ngà), Chủ tịch Hiệp hội Thần học châu Phi; và cha Mathieu Ndomba, dòng Tên, giảng dạy môn luân lý tại Học viện Dòng Tên Abidjan (Bờ biển Ngà).

Sau đây là toàn văn cuộc phỏng vấn ba nhà thần học. Bài phỏng vấn do Loup Besmond thực hiện.

* * *

*** Đức cha Nicolas Djomo: “Đức Thánh Cha khích lệ chúng ta hãy theo đuổi công cuộc hội nhập văn hoá”**

– Điểm nào trong Tông huấn đã gọi cho Đức cha ấn tượng sâu đậm nhất?

– Đức cha Nicolas Djomo: Trong Tông huấn này, Đức Thánh Cha khuyến khích hãy có một nhận thức mới về thực trạng gia đình. Tại Thượng Hội đồng, nhiều giám mục châu Phi chúng tôi đã nhấn mạnh phải có một cách nhìn khác về kiểu hôn nhân châu Phi chúng tôi gọi là “hôn nhân qua các giai đoạn” – nghĩa là các nghi lễ kế tiếp nhau theo tập quán, theo phép đời và truyền thống tôn giáo – cũng như về tập quán của hội môn và tục đa thê. Qua nhiều năm, Giáo hội tại châu Phi đã phát triển một nền mục vụ riêng thích ứng với thực tại địa phương.

Khi nhìn nhận những người đã quyết định chung sống với nhau, dù không có cưới hỏi, vẫn tạo nên một sự kết hợp có những giá trị tích cực, sẽ có

được một cái nhìn khoan dung đối với tập quán hôn nhân qua các giai đoạn ở châu Phi. Vì thế, có thể coi mỗi giai đoạn của hôn nhân là một cách tiến dần đến hôn nhân bí tích. Hiếm có một văn kiện nào đề cập đến một lĩnh vực như tục đa thê. Đây chính là sự nhìn nhận rất mạnh mẽ đối với một vấn đề căn bản tại một số nước châu Phi.

– Đức cha sẽ thực thi Tông huấn ra sao?

– Đức cha Nicolas Djomo: Tông huấn khuyến khích chúng tôi tiếp tục công việc hội nhập văn hoá. Với tinh thần cởi mở, Đức Thánh Cha đã trao cho chúng ta nhiều khả năng linh hoạt hơn nhằm đẩy mạnh việc đưa đức tin Kitô giáo hội nhập văn hoá tại các nước châu Phi. Bản thân việc nhập thể là đưa Chúa hội nhập vào văn hoá của thế giới của chúng ta. Tại giáo phận Tshumbe của tôi, vài tuần nữa sẽ khai mạc công nghị về gia đình, tôi sẽ dựa vào những định hướng của Tông huấn hậu Thượng Hội đồng.

*** Cha Nathanaël Soëdé: “Châu Phi cần một Giáo hội phi tập trung hoá”**

– Theo cha, đâu là những điểm nổi bật nhất trong Tông huấn của Đức Thánh Cha?

– Cha Nathanaël Soëdé: Đây là lần đầu tiên một tông huấn là thành quả của hai Thượng Hội đồng. Điểm đặc sắc đầu tiên là Đức Thánh Cha muốn dành thời giờ lắng nghe mọi hoàn cảnh mục vụ gia đình đang gặp phải.

Trước hết, lắng nghe là yếu tố trung tâm của Tông huấn này. Tông huấn chủ yếu xem xét những thành quả của hai Thượng Hội đồng cùng với đưa “thêm những suy nghĩ khác” nhằm mục đích mang lại và mời gọi mang lại “sự khích lệ, động viên

(xem tiếp trang 3)

Đức Thánh Cha Phanxicô với người tị nạn...

lại tất cả mà không biết tương lai sẽ đem lại cho mình những gì”...

Đức Thánh Cha nhắc lại rằng ngài cùng đến với Đức Thượng phụ Constantinopolis và Đức Tổng giám mục Athina ... “Chúng tôi cùng nhau đến đây để lắng nghe những câu chuyện của anh chị em, để đòi thế giới phải lưu tâm đến cuộc khủng hoảng nhân đạo này và tìm ra giải pháp... Là những người có đức tin, chúng tôi muốn đồng thanh nói lên điều đó thay cho anh chị em một cách thẳng thắn”.

Lời kêu gọi châu Âu

Đức Thánh Cha nói tiếp, mọi người chúng ta đều biết: thật dễ dàng thờ ơ trước những đau khổ của người khác và thậm chí còn khai thác những yếu kém của họ, nhưng cuộc khủng hoảng này cũng có thể làm nảy sinh “những điều tốt đẹp nhất nơi chúng ta”. Và ngài ca ngợi người dân Hy Lạp đã

quảng đại đáp lại nhu cầu của những người tị nạn, bất chấp họ cũng đang gặp khó khăn về kinh tế. Đức Thánh Cha ghi nhận: “Vẫn còn nhiều việc phải làm, nhưng thông điệp tôi muốn để lại cho anh chị em là đừng để mất niềm hy vọng!”

“Món quà lớn nhất chúng ta có thể dành cho nhau là tình yêu, là ánh mắt xót thương, là sự ân cần lắng nghe và thấu hiểu, là lời khích lệ, lời cầu nguyện”. Đức Thánh Cha nhắc lại dụ ngôn người Samari nhân hậu: anh đã làm chứng cho lòng thương xót của Thiên Chúa, và ngài kêu gọi hãy làm chứng cho lòng thương xót này đối với những ai đang cần đến.

Cuối cùng Đức Thánh Cha đưa ra lời kêu gọi châu Âu: “Ước gì tất cả những người anh chị em của chúng ta ở châu lục này sẽ giúp đỡ anh chị em trong tinh thần liên đới và tôn trọng phẩm giá con người, vốn đã ghi dấu trên lịch sử lâu dài của châu Âu”. ■

(Vatican Radio)

Cảm nhận của các nhà thần học châu Phi...

đồng thời trợ giúp các gia đình”. Trong 309 chú thích tham khảo, có 183 trích dẫn từ hai Thượng Hội đồng (*Relatio Synodi và Relatio finalis*).

Ngay từ dòng đầu tiên, Tông huấn đã đề cao giá trị gia đình được nêu trong Kinh Thánh, sau đó trở đi trở lại điểm này qua việc làm nổi bật chiều kích nhân học và mối tương quan của gia đình với niềm hạnh phúc trong mặc khải Do Thái-Kitô giáo. Tôi đặc biệt chú ý đến việc Đức Thánh Cha nêu lên tầm quan trọng đối với phẩm giá, vẻ đẹp, sự mỏng giòn và niềm khao khát gia tăng sự sống đã được Khắc ghi nơi trái tim gia đình đã được Chúa Kitô nhận lấy và hoàn thành khi sinh ra trong một gia đình ở Nazarét.

Tông huấn mang một cung giọng tích cực. Tông huấn hoà giải mọi luồng tư tưởng được nêu lên trong hai Thượng Hội đồng. Đức Thánh Cha mời gọi mọi người chúng ta nhớ rằng “tất cả những tranh luận về giáo lý, luân lý hay mục vụ đều không thể giải quyết bằng cách lấy huấn quyền mà can thiệp”. Như vậy ngài chờ đợi các Hội đồng Giám mục quốc gia và khu vực đưa ra câu trả lời trước các vấn đề mục vụ gia đình đang đặt ra tại địa phương mình.

– Cha có cho rằng châu Phi dường như có những mối ưu tư riêng?

– Cha Nathanaël Soëdé: Nhìn chung đúng là như thế. Các giám mục châu Phi đã lên tiếng tại Hội nghị chuyên đề của Liên Hội đồng Giám mục châu Phi và Madagascar, với chủ đề *Gia đình, tương lai của chúng ta*. Các ngài đã nhấn mạnh thực tế không thể tách hôn nhân khỏi gia đình: hai thuật ngữ này không thể tách rời nhau. Điều này đã có kết quả, bởi trong Tông huấn, Đức Thánh Cha không tách hai thuật ngữ này ra khỏi nhau.

Thật vui mừng khi thấy Đức Thánh Cha định nghĩa gia đình không chỉ có cha, mẹ và con cái, mà còn có các bậc phụ huynh như: bác chú cô dì, các anh chị em họ hàng. Vì vậy hôn nhân là một giao ước không chỉ kết hiệp vợ chồng mà còn nối kết họ hàng đôi bên: đó là vấn đề của gia đình mở rộng. Rõ ràng đây chính là những mối ưu tư và sự đóng góp của châu Phi tại Thượng Hội đồng.

Chính vì thế, trong Tông huấn này rõ ràng không có những giải pháp mục vụ duy nhất và phổ quát, không đếm xỉa đến những tình huống và bối cảnh khác nhau, áp dụng khắp nơi cho những vấn đề liên quan đến hôn nhân, gia đình và phụ nữ. Đức Thánh Cha cũng đã xem xét những mối ưu tư của châu Phi khi ngài tố cáo tình trạng các nước giàu bắt ép việc viện trợ phát triển phải chấp nhận các luật về tình dục, giới tính, v.v.

SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

CẦU NGUYỆN

Lạy Cha,
xin dạy chúng con biết cộng tác với nhau
trong việc xây dựng Nước Trời ở
trần gian.

Xin cho chúng con đến với nhau
không chút thành kiến,
và tin tưởng và thiện chí của nhau.

Khi cộng tác với nhau,
xin cho chúng con cảm thấy Cha
hiện diện,
nhờ đó chúng con vượt qua
những tự ái nhỏ nhen,
những tham vọng ích kỷ
và những định kiến cần cỗi.

Ước gì chúng con dám từ bỏ mình,
để tìm kiếm chân lý
ở mọi nơi và mọi người,
nhất là nơi những ai khác quan
điểm.

Lạy Cha,
xin sai Thánh Thần đến trên
chúng con,
để chúng con biết lắng nghe nhau
bằng quả tim,
và hiểu nhau ngay trong những dị
biệt.

Nhờ sống mẫu nhiệm cộng tác,
xin cho chúng con được triển nở
không ngừng
và Thánh Ý Cha được thể hiện
trên mặt đất. Amen. ■

Lm Anton Nguyễn Cao Siêu, SJ

– Có thể áp dụng những gì từ Tông huấn vào mục vụ hiện nay tại châu Phi?

– Cha Nathanaël Soëdé: Giáo hội tại châu Phi được mời gọi hãy xem xét một cách thực tế những thách đố của Tin Mừng về gia đình mà xã hội hiện nay đang đặt ra cho mình. Giáo hội sẽ không chỉ phải loại bỏ lối “suy nghĩ một chiều” mà còn phải thực tế để nhận ra những vấn đề hôn nhân và gia đình đang đặt ra cho châu Phi. Vấn đề là không được chơi chính sách đả điệu để thấy ở châu Phi cũng chỉ có những mối ưu tư của phương Tây, cũng như được không tìm cách thoái thác rằng ở châu Phi hẳn cũng có những việc cấp bách khác, nhưng đều có trong Tông huấn cả rồi.

Quả thật, gia đình là nền tảng trong

(xem tiếp trang 4)

Hội đồng Hồng y Tư vấn kết thúc khoá họp thứ 14

sứ vụ mục vụ của các ngài. Ngoài ra, các ngài cũng thảo luận ý nghĩa và vai trò của các vị Sứ thần Tòa Thánh, là những người có trách nhiệm giới thiệu các ứng viên giám mục cho Đức giáo hoàng.

Đức hồng y George Pell, Chủ tịch Quốc vụ viện Kinh tế và Đức hồng y Sean O'Malley, Chủ tịch Ủy ban Bảo vệ Trẻ vị thành niên đã trình bày các thông tin mới nhất của hai cơ quan này.

Trong ngày kết thúc khoá họp, Hội đồng Hồng y đã thu thập, sắp xếp và đưa vào các đóng góp đã có cho đến nay trong các khoá họp, để bắt đầu hoạch định đề nghị toàn diện, sẽ được chính Hội đồng đệ trình cho Đức Thánh Cha theo nhân quan của Tông hiến mới.

Cần nhắc lại, ngày 13-04-2013 Đức Thánh Cha đã thành lập Hội đồng Hồng y Tư vấn và bổ nhiệm 8 hồng y ở năm châu lục vào Hội đồng này để “trợ giúp ngài trong việc cai quản Giáo hội hoàn vũ và nghiên cứu một đề án nhằm duyệt lại Tông hiến *Pastor Bonus* (Mục tử nhân lành) về Giáo triều Roma”.

Ban đầu Hội đồng Hồng y tư vấn gồm 8 Hồng y, sau đó Đức Thánh Cha quyết định mở rộng thêm thành 9 Hồng y với Đức hồng y Quốc vụ khanh Pietro Parolin. Các vị Hồng y đã được bổ nhiệm từ đầu gồm có: *Giuseppe Bertello*, Chủ tịch Phủ Thống đốc Thành quốc Vatican; *Francisco Javier Errázuriz Ossa*, nguyên Tổng giám mục Santiago de Chile, Chile; *Oswald Gracias*, Tổng giám mục Bombay, Ấn Độ; *Reinhard Marx*, Tổng giám mục München và Freising, Đức; *Laurent Monsengwo Pasinya*, Tổng giám mục Kinshasa, Cộng hoà Dân chủ Congo; *Sean Patrick O'Malley*, O.F.M. Cap, Tổng giám mục Boston, Hoa Kỳ; *George Pell*, Tổng giám mục Sydney, Australia; *Oscar Andres Rodriguez Maradiaga*, S.D.B., Tổng giám mục Tegucigalpa, Honduras.

Khoá họp đầu tiên đã diễn ra vào tháng Mười 2013. Các khoá họp tiếp theo của Hội đồng Hồng y Tư vấn trong năm nay dự trù sẽ được tổ chức vào các ngày 6-7-8 tháng Sáu, 12-13-14 tháng Chín, và 12-13-14 tháng Mười Hai. ■

(Theo Vatican Radio)

Cảm nhận của các nhà thần học châu Phi...

đời sống xã hội và Giáo hội tại châu Phi. Tuy nhiên không thể không đặt ra những vấn đề nghiêm trọng liên quan đến những thay đổi hiện nay. Cần tìm hiểu Tông huấn để làm cho văn kiện này trở thành một cơ hội mang lại cho mục vụ hôn nhân và gia đình một vị trí xứng đáng.

Dưới ánh sáng của Tông huấn *Niềm vui Tình yêu*, vấn đề chủ yếu là hiểu và thực hiện những gì cần thiết nhằm mang lại một hình thức cụ thể và hữu hiệu cho việc phân quyền bổ ích của Giáo hội sẽ thúc đẩy những thay đổi cần thiết theo chiều hướng này. Việc Giáo hội phi tập trung hoá là điều cần thiết đối với châu Phi, để châu lục này và các vị mục tử của mình không trông chờ mọi tranh luận về giáo lý, luân lý hoặc mục vụ sẽ được Roma giải quyết.

* **Cha Mathieu Ndomba: “Đức Thánh Cha cho phép hôn nhân Kitô giáo thực sự hội nhập văn hoá tại châu Phi”**

– Theo cha, đâu là những điểm nổi bật nhất trong Tông huấn của Đức Thánh Cha?

– Cha Mathieu Ndomba: Điểm nổi bật nhất đối với tôi chính là Tông huấn nói về hoàn cảnh gia đình một cách thực tế, đồng thời là lôgic của lòng thương xót chi phối cách tiếp cận mục vụ của Tông huấn. Các văn kiện của Giáo hội thường tập trung vào việc đưa ra những chuẩn mực luân lý và các nguyên tắc đạo đức nhằm huấn luyện lương tâm tín hữu. Mặc dù cũng nhắc lại bản chất và lý tưởng của gia đình, nhưng mối quan tâm chính của Tông huấn *Niềm vui Tình yêu*, theo tôi, là vấn đề mục vụ. Tông huấn đã đưa tính chất mục vụ vào “lôgic của lòng thương xót” và sự đồng cảm.

– Cha có cho rằng châu Phi dường như có những mối ưu tư riêng?

– Cha Mathieu Ndomba: Mặc dù ở đâu trong thực tế các gia đình cũng đều gặp những khó khăn như nhau, nhưng cũng phải ghi nhận rằng mỗi châu lục lại có khó khăn riêng. Nên cũng dễ hiểu cả hai Thượng Hội đồng đều không thảo luận mọi khó khăn riêng. Những khó khăn riêng của châu Phi đã không khơi lên những cuộc tranh cãi nảy lửa trong hai Thượng Hội đồng. Chẳng hạn, vấn đề hôn nhân qua nhiều giai đoạn trong thực tế đều có trong tất cả các nền văn hoá tại châu Phi miền nam

Sahara cũng như tục đa thê cũng không phải là đối tượng của những cuộc tranh luận lớn. Vì thế có thể hiểu được những vấn đề này đều không được khai triển rộng rãi trong Tông huấn. Tuy nhiên cách tiếp cận mục vụ được Tông huấn khai triển đã khiến Tông huấn trở thành một tin vui đối với mọi trường hợp phức tạp ở châu Phi. Bây giờ mọi gia đình rơi vào những hoàn cảnh này biết mình từ nay sẽ được các mục tử lắng nghe.

– Có thể áp dụng những gì từ Tông huấn vào mục vụ hiện nay tại châu Phi?

– Cha Mathieu Ndomba: Tông huấn *Niềm vui Tình yêu* mang lại nhiều định hướng mục vụ có thể áp dụng tại châu Phi. Chẳng hạn việc nhìn nhận “trong các nền văn hoá khác đều có hạt giống Lời Chúa” (*Niềm vui Tình yêu*, 77) và sự hiện diện “những yếu tố tích cực trong những hình thức hôn nhân của các truyền thống tôn giáo khác” (*Niềm vui Tình yêu*, 77) mang lại cơ hội thúc đẩy và suy nghĩ hơn nữa về việc hội nhập hôn nhân Kitô giáo vào văn hoá châu Phi. Các nhà luân lý học châu Phi đã làm được biết bao việc về vấn đề gia đình và hôn nhân. Nhưng những công trình này không phải lúc nào cũng đưa đến những thực hành mục vụ và phụng vụ cụ thể.

Tông huấn *Niềm vui Tình yêu* trao nhiều trách nhiệm cho các giám mục và các cha sở trong việc đồng hành, xem xét và giúp các gia đình hoà nhập. Trách nhiệm này có thể dẫn đến sự hội nhập đích thực hôn nhân Kitô giáo vào văn hoá châu Phi bằng cách kết hợp lý tưởng gia đình Kitô giáo và những yếu tố tích cực trong các hình thức hôn nhân của các truyền thống văn hoá tại châu Phi.

Tôi cũng nghĩ rằng Tông huấn này sẽ không chỉ mang lại sức sống cho mục vụ gia đình, mà trên hết còn mang lại những yếu tố cụ thể cho việc tổ chức mục vụ tại các giáo xứ và các giáo phận tại châu Phi.

– Theo cha, Tông huấn đưa đến sự thay đổi lớn nhất nào?

– Cha Mathieu Ndomba: Tôi không thấy Tông huấn *Niềm vui Tình yêu* đưa đến sự thay đổi chính yếu nào về giáo lý. Nếu phải nói đến thay đổi, có lẽ Tông huấn đưa đến sự thay đổi về thái độ qua lôgic của lòng thương xót và sự đồng cảm khi đồng hành, xem xét và giúp các gia đình hoà nhập. Như vậy, Tông huấn nhấn mạnh vào việc canh tân mục vụ về gia đình và hôn nhân. ■